

עפ"ג 24126/03/18 - יורם בן-לולו, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
עפ"ג 24126-03-18 בן-לולו נ' מדינת ישראל 10 מאי 2018
בפני הרכב כבוד השופטים:
י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]
כ. סעב, שופט
א. לוי, שופט

המערער: יורם בן-לולו,
ע"י ב"כ עוה"ד יוני דדון ואח'
נגד
המשיבה: מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)
ע"י ב"כ עוה"ד גב' מ. הרטמן

פסק דין

א. מבוא:

1. בפנינו ערעור על גזר דינו של בית השלום בחיפה (כב' השופט זאיד פלאח) מיום 4.2.18 (להלן: "בית משפט קמא"), שניתן בת"פ 13582-03-17, לאחר שהמערער הורשע על פי הודאתו, בביצוע עבירה של גניבה בידי עובד לפי סעיף 391 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), עבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד לפי סעיף 423 לחוק העונשין, וכן עבירה של מרמה והפרת אימונים בתאגיד לפי סעיף 425 לחוק העונשין, ונידון ל-18 חודשי מאסר בפועל, וכן ששה חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור על העבירות בהן הורשע.

2. הערעור מופנה כנגד עונש המאסר בפועל בלבד.

ב. עובדות כתב האישום:

3. על פי הנטען בכתב האישום, החל משנת 2004, שימש המערער כמנהל משמרת במחסן מוצרי חלב במרחב צפון של החברה המרכזית להפצת משקאות בע"מ, ובמסגרת תפקידו ניהל המערער בין היתר רישומי מחשב המתעדים את אספקת המוצרים ללקוחות החברה, וכן רישומי מחשב המתעדים החזרת מוצרים.

4. בשנת 2008, סיכם המערער עם לקוח החברה שהוא יפעל להקטין במרמה את חיוביו לחברה באמצעות רישום כוזב של החזרת מוצרים באופן שלא יאפשר למנהלי החברה לאתר חריגות בהיקף החזרת המוצרים, וזאת בשתי דרכים: האחת, רישום החזרות פיקטיבי של מוצרים, והשנייה, רישום מנופח של כמות המוצרים המוחזרים.
5. סוכם בין השניים כי בתמורה לנ"ל, ישלם אותו אדם למערער סכומי כסף שונים וייתן לו טובות הנאה שונות. בהתאם לסיכום זה, פעל המערער בהתאם למה שסוכם בינו ובין אותו אדם, וזאת בהיקף של למעלה מחצי מיליון שקלים, ובתמורה קיבל המערער מאותו אדם אלפי שקלים מידי חודש וכן מוצרי חשמל וטובות הנאה נוספות בסכום כולל של כ-חצי מיליון שקלים.
6. עוד נכתב בכתב האישום כי בשנת 2013 פנה המערער ללקוח נוסף של החברה, והציע כי יפעלו בהתאם להתנהלות עם הלקוח הראשון, וכך אכן נעשה. הסכום במקרה זה נאמד בעשרות אלפי שקלים, ובתמורה קיבל המערער מאותו אדם אלפי שקלים מידי חודש.
7. ביום 26.1.14, ולאחר שהתעורר חשדם של מנהלי החברה כי המערער פעל בהתאם למתואר לעיל, הוא פוטר מהחברה.

ג. תסקיר שירות המבחן

8. בעניינו של המערער הוגשו שני תסקירים מטעם שירות המבחן.
9. התסקיר הראשון התייחס למצבו האישי והמשפחתי של המערער, לעבודתו בחברה, לעברו הנקי, לאחריות שהוא קיבל על מעשיו בתיק זה והחרטה שהביע, לכך שהוא היה מכור להימורים, ולסיפוק שקיבל מהריגוש שבהתנהגותו.
10. עוד התייחס שירות המבחן לסיכון להישנות עבירות ולגורמי הסיכון לשיקומו, כשבסופו של יום קצינת המבחן המליצה בתסקיר הראשון לדחות את משפטו בשלושה חודשים, בכדי לאפשר למערער להשלים את הליך האבחון בעמותת אפשר, ולעמידה על קנקנו של המערער, לרבות בחינת שיתוף הפעולה מצדו בתהליך הטיפול.
11. בתסקיר השני, התייחס שירות המבחן להליך השיקומי אותו עובר המערער, לכך שהוא שומר על יציבות תעסוקתית לאורך שנים, לקבלת האחריות על מעשיו ועל מצבו, להקטנת הסיכון בהתנהגותו, ולסיכוי הממשי בשיקומו.
12. שירות המבחן המליץ להעמיד את המערער בצו מבחן למשך 18 חודשים, לצורך השלמת טיפולו

בעמותת אפשר, בטיפול פרטני וקבוצתי, וכן להטיל עליו של"ץ בהיקף 300 שעות, וענישה מותנית.

גזר הדין של בית משפט קמא

ד.

13. בית משפט קמא התרשם שאכן המערער מבין את חומרת מעשיו, מקבל עליהם אחריות מלאה, ושוכנע שהחרטה של המערער היא כנה ואמתית.

14. בית משפט קמא ראה בכל האירועים המתוארים בכתב האישום כאירוע אחד, וקבע מתחם ענישה אחד.

15. בקביעת מתחם הענישה ההולם, בית משפט קמא לקח בחשבון את הערכים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, את מדיניות הענישה הנהוגה, נסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בין היתר, את התכנון שקדם לביצוע העבירות.

16. בית משפט קמא ציין כי חלקו של המערער בביצוע העבירות הוא עיקרי, מאחר והוא זה שרשם את הרישומים הכוזבים במסמכי התאגיד, והוא זה שדאג לתפוקת רווחי אותם שני אנשים. עוד ציין בית משפט קמא כי המערער גרם נזק רב למעביד, כאשר במקרה הראשון הוא גנב סכום של כ-חצי מיליון ₪, במקרה השני גנב סכום של עשרות אלפי שקלים, וכי מעשי המערער היו עלולים לגרום לנזק חמור עוד יותר למעביד, אלמלא חשיפת פעולותיו והתנהגותו, וכפועל יוצא לכך, פיטוריו.

17. בית משפט קמא הפנה לתסקירי שירות המבחן וציין כי הסיבות שהביאו את המערער לבצע את העבירות פורטו בשני התסקירים. המערער הבין את חומרת מעשיו, הבין את אשר הוא עשה, והכל במטרה להכניס לכיסו מאות אלפי שקלים במרמה. המערער ניצל לרעה את תפקידו בחברה, וזאת לצורך ביצוע עבירות, גניבת סכומים גבוהים ממעסיקתו, שנמשכו לאורך שנים.

18. בית משפט קמא הגיע למסקנה כי מתחם הענישה ההולם במקרה שלפנינו נע בין 24 חודשי מאסר בפועל עד 48 חודשי מאסר בפועל.

19. בקביעת העונש בתוך המתחם, התחשב בית המשפט קמא בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ובין היתר הפגיעה של העונש במערער ובמשפחתו, עברו הנקי ונסיבות חיו של המערער כעולה מתסקירי שירות המבחן. עוד נלקחו בחשבון הנזקים שנגרמו למערער מביצוע העבירות והרשעתו, כאשר המערער פוטר מעבודתו, והוא השיב את כל הכספים אותם הוא גנב מהחברה. עוד התחשב בית משפט קמא בקבלת האחריות המלאה של המערער על מעשיו, שיתוף הפעולה שלו עם רשויות החוק, והחיסכון הרב בזמן שיפוטי. זאת ועוד התחשב בית משפט קמא בחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ועד לפיטוריו של המערער לפני כ-4 שנים וכן הזמן הרב שעבר מאז הפתיחה בחקירה המשטרתית והודאתו

עמוד 3

של המערער במסגרתה, ועד להגשת כתב האישום בעניינו לפני כשנה.

20. בית משפט קמא סבר כי כל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, מצדיקות הסתפקות ברף התחתון של מתחם הענישה ההולם וכי הליכי השיקום אותם עובר המערער, והסיכוי הממשי בשיקומו, מצדיקים כאמור סטייה לקולא מהרף התחתון של מתחם זה. יחד עם זאת, אין כל הצדקה לירידה דרסטית ברף התחתון של מתחם הענישה ההולם, עד כדי מאסר שירוצה בעבודות שירות.

21. בסופו של יום החליט בית משפט קמא לדון את המערער למאסר בפועל של 18 חודשים, ומאחר ששוכנע שהמערער נמצא בהליך שיקומי של ממש, נמנע מחיובו בתשלום קנס כלשהו.

ה. נימוקי הערעור

22. לטענת המערער, שקלול מכלול נסיבותיו של תיק זה הצדיקו להימנע משליחתו אל מאחורי סורג וברח ובכך לגדוע באיבו את התהליך השיקומי בו הוא נתון.

23. המערער ציין כי גזר דינו של בית משפט קמא מנומק היטב וכולל כל השיקולים הצריכים לגזירת הדין, אם כי טעה בית משפט קמא בקביעת מתחם הענישה ובהימנעותו מהעדפת שיקולי השיקום בעניינו של המערער.

24. לטענת המערער הרף התחתון של מתחם הענישה בעבירות בהן הורשע הינו ששה חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו בעבודות שירות. עוד טען המערער כי אף אם יקבע מתחם ענישה מחמיר יותר, הרי שנסיבות המקרה שלפנינו מצדיקות חריגה מהמתחם משיקולי שיקום.

25. המערער הפנה לתסקירי שירות המבחן וציין כי המלצת שירות המבחן נבעה מתוך רצון כי המערער ימשיך בהליכי הטיפול אותם החל ויתמיד בהליך שיקומו וזאת בהתבסס על מסקנות ועדת אבחון גורמי הטיפול שדנה בעניינו.

26. המערער כבן 50, ללא עבר פלילי, העבירות בהן הורשע בוצעו לפני למעלה משלוש שנים והוא הודה מיידית, שיתף פעולה עם החברה, לקח אחריות מלאה על מעשיו, הביע חרטה וסיכויי שיקומו גבוהים, וכל אלה לא קיבלו ביטוי הולם בגזר דינו של בית משפט קמא, לדעתו.

27. עוד הדגיש המערער כי הוא נתבע על ידי החברה בהליך אזרחי, לא הגיש כתב הגנה, הודה בחובו לחברה והחזיר את כל כספי הגניבה.

28. במהלך הדיון בפנינו טען המערער כי ממשיך לפנות לעמותת אפשר על דעתו עצמו, והגיש דו"ח ביניים המצביע על מצבו המשפחתי ומה שעובר עליו. עוד הציג המערער אישורים לרצף תעסוקתי וטען כי הדבר מעיד על תפקודו הנורמטיבי במחלקת החינוך, דבר שמצביע על סיכויי שיקומו הטובים.

29. אשר על כן, ביקש המערער לקבל את הערעור ולבטל את עונש המאסר בפועל שהוטל עליו.

תגובת המשיבה

1.

30. המדינה הדגישה כי אין מחלוקת שבתיק זה יש נתונים שצריך לשקול אותם ולתת להם משקל משמעותי מבחינת לקיחת אחריות וניסיון לתקן את הנזק שגרם המערער והם נלקחו בחשבון גם בטיעון המדינה בפני בית משפט קמא, כשביקשה להסתפק בעונש הנמצא ברף התחתון של מתחם הענישה.

31. עוד ציינה המדינה כי היא עתרה לענישה ברף של 30 חודשי מאסר מתוך עמדה שזה העונש ההולם בתיק דנא.

32. לטענת המדינה בית משפט קמא נתן משקל משמעותי להליכי השיקום, לקיחת אחריות, חלופי הזמן והעדר עבר פלילי עת גזר על המערער 18 חודשי מאסר בפועל שזה מהווה הקלה של רבע מהמתחם שנקבע.

33. המדינה סבורה כי אין מדובר במעידה חד פעמית אלא במי שפיתח שיטת מרמה של ממש לאורך שש שנים, במאות מקרים, כשהוא מזייף את הרישומים בפנקסים של אותה חברה, הוא פנה מיוזמתו ללקוח נוסף לאחר שראה שהשיטה עובדת היטב, לא מכה על חטא מיוזמתו אלא רק לאחר שנתפס, דבר שמעיד על החומרה שבהתנהלותו. זאת ועוד לצד הפגיעה הכלכלית בחברה, המערער פגע גם ביחסי אמון במישור יחסי העבודה.

34. המדינה הפנתה לפסיקה והדגישה כי בתיקים מסוג זה ככלל מדובר בנאשמים שהם נורמטיביים ללא עבר פלילי וכי לטעמה בגזר דינו של בית משפט קמא יש חריגה לקולא ולכן ביקשה לדחות את הערעור.

דין והכרעה

2.

35. לאחר שנתנו דעתנו לעובדות כתב האישום, לגזר דינו של בית משפט קמא, לתסקירי שירות המבחן, לנימוקי הערעור, לטיעוני הצדדים לעונש בפני בית משפט קמא, לטענות שהעלו באי כוח שני הצדדים בדיון שהתקיים בפנינו ביום 12.4.18, ולפסיקה הרלוונטית, הגענו לכלל מסקנה שיש מקום להקלה מסוימת בעונשו של המערער.

36. יוער כאן, כי במהלך הדיון שהתנהל בפנינו ביום 12.4.18, הצענו לצדדים להקל במידה מסוימת בעונשו של המערער, ב"כ המערער הסכים לכך, אך המדינה התנגדה וחזרה על עמדתה לדחיית הערעור, משכך, אנו נבחן את גזר הדין של בית משפט קמא בהתאם להלכה המושרשת לפיה ערכאת הערעור תטה שלא להתערב בעונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית, אלא אם מדובר בסטייה קיצונית ממדיניות הענישה במקרים דומים, או כאשר עסקינן בטעות מהותית שנפלה בגזר הדין - ראו ע"פ 3091/08 **טרייגר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 29.1.09); ע"פ 6095/10 **חאג' יחיא נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.7.12); ע"פ 9074/12 **מדינת ישראל נ' אבו אחמד** (ניתן ביום 13.6.13).

37. ראשית כל, נציין כי ב"כ המערער ציין בטיעונו כי בית משפט קמא שקל במסגרת גזר דינו את כל השיקולים הצריכים בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, אם כי לטעמו טעה בית משפט קמא בקביעת מתחם הענישה ובהימנעותו מהעדפת שיקולי השיקום בעניינו של המערער.

38. אין ספק כי העבירות שהורשע בהן המערער הינן חמורות וכך גם נסיבות ביצוען. מדובר בעבירות המצדיקות עונש של ריצוי מאסר בפועל. במעשיו מעל המערער באמון שנתן בו מעבדו, פגע במסחר התקין, והכביר לעשות כשפעולותיו התמשכו לאורך שנים.

39. על חומרת העבירות ניתן ללמוד אף מהעונש המרבי שנקבע בצדן, כאשר העונש שנקבע לצד עבירה של גניבה בידי עובד עומד על 7 שנות מאסר, העונש בגין עבירה של רישום כוזב במסמכי התאגיד עומד על 5 שנות מאסר והעונש בגין עבירת המרמה והפרת אימונים עומד על 3 שנות מאסר.

40. עם זאת, יש לשקול כל מקרה על פי נסיבותיו המיוחדות ונסיבותיו האישיות של הנאשם כאינדיבידואל ולאזן בצורה ראויה ביניהן לבין מדיניות הענישה האמורה - ראו ע"פ 1319/09 **כהן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 13.5.09), וע"פ 8774/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 19.6.16).

41. אשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות דומות ראו ע"פ 1341/02 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.10.02); שם נקבע:

"מטרות הענישה, המשקפות ערכים שונים ואף מנוגדים, הן מגוונות. כך, אל מול הגמול - שעניינו הגשמת הצדק ללא תכלית מעשית - עומדות מטרות תועלתיות: הרתעה כללית ואישית, מניעה, חינוך ושיקום. בקביעת העונש, על בית-המשפט לאזן בין מטרות העונש השונות, תוך מתן משקל סגולי לשיקולי הענישה השונים, ההולם את סוג העבירה ואת נסיבות המקרה הקונקרטי. בעבירות שעניינן שליחת יד בכספים שהופקדו בידי הנאשם, תוך ניצול אמון המפקידים - אשר קל לבצען וקשה לגלות את העברין - המטרות בעלות המשקל המכריע הן ההרתעה וההוקעה. הגשמת מטרות אלה מחייבת, ככלל, להטיל עונש מאסר משמעותי בסוג עבירות זה."

על כן, בבואנו לבחון את מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים נפנה להלן לפסיקה הבאה.

42. ברע"פ 5540/15 **גאוי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 24.08.15), הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בעבירות גניבה בידי עובד זיוף מסמכים, לאחר שגנבה ממעסיקה פנקסי שיקים, במשך שנתיים, והשתמשה במרמה בסך כולל של כ-100,000 ₪. בית משפט השלום הטיל על הנאשמת 8 חודשי מאסר בפועל נוכח היעדר עבר פלילי, נסיבות חייה והליך השיקום בו החלה. הן ערעור הנאשמת על חומרת העונש והן בקשתה לרשות הערעור נדחו.

43. בע"פ 275/14 **אוחנה נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 12.5.14), דובר בעובד שגנב ממעבידו מתכות ב-21 מקרים וגם ביצע עבירות של איסור הלבנת הון. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 20 ל-60 חודשי מאסר בפועל והטיל על הנאשם 21 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש וקבע שהעונש אינו חמור.

44. בע"פ 3541/11 **מדינת ישראל נגד אילנה דינה גור פריג** (ניתן ביום 18.9.11), זייפה הנאשמת, שהיתה מנהלת חשבונות במועצה המקומית מעלה אפרים, במשך מספר שנים, טפסים שונים, באמצעותם העבירה, שלא כדין, מחשבונה של המועצה המקומית בבנק אוצר השלטון המקומי לחשבונה ולחשבונו של בנה, סכום כולל של **436,604 ₪** ובשל כך, היא הורשעה בעבירות של גניבה בידי עובד ציבור, זיוף בידי עובד ציבור, קבלת דבר במרמה וכן מרמה והפרת אמונים. בית המשפט המחוזי הסתפק ב-6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וכן צו מבחן למשך 18 חודשים.

יצוין כי במועד גזר הדין הנאשמת כבר החזירה 185,000 ₪ מהסכום. המדינה הגישה ערעור לבית המשפט העליון אשר ציין בפסק דינו, כי אכן נסיבותיה האישיות של הנאשמת אינן פשוטות (מדובר באישה שחיה עם ילדיה בנפרד מבעלה) וכי הדעת נותנת כי ביצעה את העבירות עקב המצוקה הכלכלית אליה נקלעה משפחתה. למרות זאת, ובשים לב לשיקול של הרתעת הרבים, העמיד בית המשפט העליון את עונשה של הנאשמת על שבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל.

45. ראו גם רע"פ 647/06 **סאמט נ' מ"י**, (ניתנה ביום 23.1.06), שם ביצע הנאשם עבירות דומות לעבירות שלפנינו, גם היקף הגניבה היה דומה, והוא החזיר את כל כספי הגניבה לחברה. העונש שנגזר עליו היה 12 חודשי מאסר בפועל, ומאסר על תנאי. באותו עניין דובר גם בחלוק זמן ניכר מאז ביצוע העבירות.

46. בעניינו, בצדק עמד בית משפט קמא על חומרת העבירות שביצע המערער, דבר שבא לידי ביטוי בתכנון ובשיטתיות שבביצוע העבירות, והתקופה המשמעותית יחסית במהלכה בוצעו עבירות אלה.

47. חלקו של המערער בביצוע עבירות אלה היה מרכזי, מאחר והוא זה שרשם את הרישומים הכוזבים במסמכי החברה, הוא זה שדאג להפיק את הרווחים לאותם שני אנשים, וגרם נזק רב למעביד, כאשר במקרה הראשון גנב סכום של כ-חצי מיליון ₪, ובמקרה השני גנב סכום של עשרות אלפי שקלים.

48. בכל הנוגע למידת הפגיעה בערכים המוגנים, אנו תמימי דעים עם גישתו של בית משפט קמא, כי אכן מעשיו של המערער מהווים פגיעה משמעותית ביותר בערכים המוגנים, ולא ניתן לחלוק על החומרה הטמונה במעשיו של המערער. אין המדובר במעידה חד פעמית אלא בשורה של מעשים שנמשכו על פני פרק זמן של כשש שנים, כשהמניע לביצוע העבירות נבע מתוך בצע כסף, מעשים שבוצעו לאחר תכנון מראש, חשיבה, תחכום ותעוזה.

49. המחוקק קבע במפורש בסעיף 40ד' לחוק העונשין כי לבית משפט שיקול דעת לחרוג ממתחם העונש ההולם במקרים בהם הנאשם **"השתקם או יש סיכוי של ממש שישתקם"**.

ברע"פ 4218/15 **אמסלם נ' מדינת ישראל** (ניתנה ביום 18.6.15), נקבע כי:

"אמת נכון הדבר, כי האינטרס שעניינו שיקומו של הנאשם, איננו אינטרס אישי של אותו נאשם בלבד, אלא שמדובר באינטרס חברתי כולל, לשקם את מי שסרו מדרכם, ולהחזירם לדרך המוטב. יחד עם זאת, יש לזכור כי אינטרס זה מונח לצד יתר שיקולי הענישה העומדים על הפרק, בעת שנגזר עונשו של הנאשם " .

ראו גם לעניין זה רע"פ 2945/15 **אבו חנין נ' מדינת ישראל** (ניתנה ביום 3.5.15); רע"פ 1787/15 **עמר נ' מדינת ישראל** (ניתנה ביום 24.3.15); רע"פ 1383/15 **לב ארי נ' מדינת ישראל** (ניתנה ביום 3.3.15).

50. במקרה שבפנינו סבורים אנו כי חלות הוראות סעיף 40ד' המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם, זאת מאחר וההליך השיקומי הממושך אותו עובר המערער והשמירה על ניקיון מהימורים, מוביל אל התוצאה של סיכוי ממשי לשיקומו של המערער, ביחד עם ההגנה על הערך החברתי של מניעת עבריינות חוזרת.

יודגש כי המערער עובר תהליך שיקום וקטיעתו על ידי החמרת העונש, תביא לפגיעה בתהליך. יש להפנות לכך שלאחרונה בשל סיכויי שיקום הקל בית המשפט העליון, אמנם בעבירות אחרות, בעונשו של המערער כשבמקרהו של אותו מערער שירות המבחן לא בא בהמלצה חיובית כפי שעשה בעניינו של המערער שבפנינו - ראו ע"פ 2168/17 **סמיר ג'ורבאן נגד מדינת ישראל**, (ניתן ביום 16.4.18).

51. כאן המקום לציין כי באשר להמלצת שירות המבחן להטיל צו של"צ לצד צו מבחן ראוי להפנות להלכה שלפיה:

"... בית המשפט אינו כבול להמלצות שירות המבחן וכי שיקול הדעת הסופי לעניין היקף העונש וטיבו מסור לידי בית המשפט. המלצות שירות המבחן הינן רק אחד מני שיקולים רבים שעל בית המשפט לשוות לנגד עיניו בבואו לגזור דינו של נאשם שהורשע בדין. משקלן של המלצות שירות המבחן שלא

להטיל עונש מאסר בפועל פוחת שעה שחומרת העבירה בה עסקין הינה כה גבוהה... - ראו ע"פ 8704/08 סמי הייב נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 23.4.09), ראו גם רע"פ 10779/08 לרו נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 4.1.09) ורע"פ 4719/13 צוקרן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 20.8.13).

52. המקרה נשוא הדיון שבפנינו, הוא אכן מקרה בו הדעת נותנת שמעשי המרמה של המערער, שנעשו על פני תקופה של כ- 6 שנים, בתכנון מראש, תחכום, ותעוזה, ואף גרמו לנזק העולה על חצי מיליון ₪, לא יהא בהם כדי לאפשר ריצוי המאסר על דרך של עבודות שירות.

53. יחד עם זאת, אנו סבורים שהיה מקום לייחס משקל גבוה יותר לזכותו של המערער בשל הודאתו המיידית, שיתוף פעולה עם רשויות החוק, ובכך חסך זמן שיפוטי ניכר, שהרי בכתב האישום נרשמו 33 עדי תביעה, ששמיעתם נחסכה. מה גם, שמדובר באדם שעד לאירועים נשוא כתב האישום, ניהל חיים נורמטיביים, ומעולם לא הסתבך עם החוק.

זאת ועוד אנו סבורים כי היה מקום גם לייחס משקל גבוה יותר לעובדה שהמערער כבר השיב את כל הכספים אותם גנב מהחברה.

בית משפט קמא אמנם התחשב בהודאתו של המערער ובעברו הנקי ובעובדה שהשיב את הכספים שנטל שלא כדין, אך נראה לנו שמן הראוי היה לתת לכך ביטוי נוסף לקולא בעונש המאסר בפועל מעבר למה שניתן ע"י בית משפט קמא.

54. נתון נוסף שראוי להביא בחשבון ולהעניק לו משקל ממשי יותר בגזר הדין, הינו הנסיבות האישיות והמשפחתיות של המערער וההליך השיקומי אותו עובר המערער, כפי שאלה פורטו בהרחבה, הן בתסקיר שירות המבחן, הן בנימוקי הערעור והן בטיעוניו של בא כוח המערער בפנינו, לרבות העובדה שהיה מכור להימורים, עובדה שחל בה שינוי מהותי ומשמעותי - כעולה מדו"ח של עמותת אפשר מיום 9.4.18, ושבנו נאמר עוד כי המערער ממשיך כיום לשמור על ניקיון מהימורים.

משכך, לטעמנו, יש בסיכויי שיקומו הממשיים של המערער, כדי להטות את הכף ולהצדיק הקלה מסוימת בעונש המאסר בפועל שנגזר על הנאשם, זאת לשם צמצום הפגיעה עד כמה שניתן, בתהליך השיקומי אותו עובר המערער.

55. זאת ועוד אנו סבורים שהיה מקום גם לייחס משקל גבוה יותר לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ועד לפיטוריו של המערער לפני כ- 4 שנים וכן הזמן הרב שעבר (כשנה), מאז הודאת המערער בחקירה המשטרתית ועד להגשת כתב אישום בעניינו.

בית משפט קמא אמנם התחשב בחלוף הזמן, אך נראה לנו כי מן הראוי היה לתת גם לכך ביטוי נוסף לקולא

מעבר למה שניתן על ידו, באורך תקופת המאסר שהוטלה על המערער, במיוחד משלא הובא בפנינו כל הסבר מניח את הדעת על ידי המדינה לחלוף השנים מאז גילוי העבירות ועד להגשת כתב אישום.

56. אנו ערים לפסק דינו החדש של בית המשפט העליון שניתן לאחרונה בע"פ 6637/17 **קרנדל נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.4.18), שם התקבל ערעור הנאשמת ברוב דעות ועושה הומתק מ- 15 חודשי מאסר בפועל ל- 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, נוכח קיומו של "סיכוי של ממש" לשיקומה. אך יש מקום לאבחן בין המקרה שלפנינו למקרה שנדון שם, בין היתר בהתחשב בכך שהנאשמת בעניין קרנדל הייתה כבת 18 בלבד במועד ביצוע העבירה. מה גם, שנקבע ברוב דעות כי תסקירי שירות המבחן בעניינה של הנאשמת מלמדים על "נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן" המצדיקות הקלה בעושה וחריגה ממתחם הענישה.

ח. סוף דבר:

57. בשים לב לכל השיקולים שפירטנו לעיל, ולאחר שנתנו דעתנו לפסקי הדין השונים שניתנו בעבירות מסוג זה, החלטנו להמתיק במידה מסוימת את עונשו של המערער ולהעמיד את עונש המאסר בפועל שהוטל עליו על 10 חודשי מאסר בפועל.

יתר חלקי גזר דינו של בית משפט קמא יעמדו בעינם ללא שינוי.

המערער יתייצב למאסרו בבית המעצר קישון ביום 10.6.18 עד השעה 10:00 בבוקר, או על פי החלטת שב"ס כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

למזכירות: יש להמציא את העתק פסק דינו לשב"ס.

ניתן היום, כ"ה אייר תשע"ח, 10 מאי 2018, במעמד הנוכחים

א' לוי, שופט

כ' סעב, שופט

י' גריל, שופט בכיר
[אב"ד]